

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

ETHICS OF WAR

Applications of Hilchot Melachim Today

Rabbi (Chaplain, US Army)
Avrohom Horovitz
ט"ו חשוון תשע"ה • November 9, 2014

1 ויקרא פרק יט פסוק יח

לא תקם ולא תטור את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יקנך:

2 במדבר פרק כז פסוק כא

ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים לפני ה' על פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל בני ישראל אתו וכל העדה:

3 במדבר פרק לא פסוק ז

ויצבאו על מדין כאשר צוה ה' את משה ויהרגו כל זכר:

4 במדבר פרק לג פסוק נג

והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה ה'.

5 דברים פרק ב

(ה) אל תתגורו בם כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך כף רגל כי ירשה לעשו נתתי את הר שעיר:
 (ט) ויאמר ה' אלי אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירשה כי לבני לוי נתתי את ער ירשה:
 (יט) וקרבת מול בני עמון אל תצרו ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוי נתתי ירשה:

6 דברים פרק ז פסוק כא

לא תעריך מפניהם כי ה' אלהיך בקרבך אל גדול ונורא:

7 דברים פרק יז

(יד) כי תבא אל הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי:
 (טו) שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא:
 (טז) רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס ויקנך אמר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד:
 (יז) ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו מאד:
 (יח) והיה כשבתו על פסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלויים:
 (יט) והיתה עמו וקרא בו כל מי חיו למען ילמד ליראה את ה' אלהיו לשמר את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשותם:
 (כ) לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל: ס

8 דברים פרק כ

(א) כי תצא למלחמה על איביך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי ה' אלהיך עמך המעלה מארץ מצרים:
 (ב) והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הפהן ודבר אל העם:

- (ג) וְאָמַר אֱלֹהִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קָרְבִּים הַיּוֹם לְמַלְחָמָה עַל אֲיִבֵיכֶם אֵל יְרֵךְ לְבַבְכֶם אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחְפוּזוּ וְאֵל תַּעֲרִצוּ מִפְּנֵיהֶם :
- (ד) כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵהוּא עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֵן עִם אֲיִבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם :
- (ה) וְדִבְרוּ הַשְּׁטָרִים אֵל הָעָם לֵאמֹר מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַּיִת חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֶךְ וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בְּמַלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחְנַכֶּנּוּ :
- (ו) וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כָּרֶם וְלֹא חָלְלוֹ יֵלֶךְ וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בְּמַלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחְלְלֵנּוּ :
- (ז) וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר אָרַשׁ אִשָּׁה וְלֹא לָקַחָהּ יֵלֶךְ וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בְּמַלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקְחָנָהּ :
- (ח) וְיִסְפוּ הַשְּׁטָרִים לְדַבֵּר אֵל הָעָם וְאָמְרוּ מִי הָאִישׁ הַזֶּה וְרֵךְ הַלֵּבב יֵלֶךְ וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ וְלֹא יָמַס אֶת לֵבב אֲחִיו כְּלָבָבוֹ :
- (ט) וְהִזְיָה כְּכֹלֵת הַשְּׁטָרִים לְדַבֵּר אֵל הָעָם וּפְקִדוֹ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם : ס
- (י) כִּי תִקְרַב אֵל עִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ וְקִרְאתָ אֲלֶיהָ לְשָׁלוֹם :
- (יא) וְהִזְיָה אִם שְׁלוֹם תַעֲנֶנּוּ וּפְתַחְתָּהּ לָךְ וְהִזְיָה כָּל הָעָם הַנִּמְצָא בָּהּ יִהְיוּ לָךְ לְמַס וְעַבְדוּךָ :
- (יב) וְאִם לֹא תִשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמָּךְ מַלְחָמָה וְצָרְתָּ עָלֶיהָ :
- (יג) וּנְתַנָּה ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְהַכִּיתָ אֶת כָּל זְכוּרָהּ לְפִי חֶרֶב :
- (יד) רַק הַנְּשִׂימוֹת וְהַטָּף וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעִיר כָּל שְׁלָלָהּ תִּבְזוּ לָךְ וְאֶכְלָתָּ אֶת שְׁלָל אֲיִבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן ה' אֱלֹהֶיךָ לָךְ :
- (טו) כֵּן תַעֲשֶׂה לְכָל הָעָרִים הַרְחֹקֹת מִמָּךְ מֵאֵד אֲשֶׁר לֹא מַעֲרֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הֵנָּה :
- (טז) רַק מַעֲרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לֹא תַחֲזִיחַ כָּל נַשְׂמָה :
- (יז) כִּי הַחֲרָם תַּחֲרִימֶם הַחַתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֶיךָ :
- (יח) לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִלְמְדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְאֱלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֵיכֶם לִיקַח אֱלֹהֵיכֶם : ס
- (יט) כִּי תִצְוֶה אֵל עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשֶׁהָ לֹא תִשְׁחִית אֶת עֲצֵהּ לְנִדַּח עָלֶיהָ גִּרְזוֹן כִּי מִמֶּנּוּ תֵּאָכַל וְאִתּוֹ לֹא תִכְרַת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֵּׂדֶה לְבֹא מִפְּנֵיךָ בְּמִצּוֹר :
- (כ) רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדְעַ כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא אִתּוֹ תִשְׁחִית וְכָרְתָּ וּבְנִיתָ מִצּוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ מַלְחָמָה עַד רִדְתָּה : פ

9 דברים פרק כא

- (י) כִּי תִצָּא לְמַלְחָמָה עַל אֲיִבֶיךָ וּנְתַנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי :
- (יא) וְרֵאִיתָ בְּשִׁבְיָהּ אִשָּׁה יַפֶּת תֹּאֵר וְחִשְׁקָתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ לָךְ לְאִשָּׁה :
- (יב) וְהִבְאֵתָהּ אֵל תּוֹךְ בֵּיתְךָ וְגִלְחָתָהּ אֶת רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת צַפְרָנֶיהָ :
- (יג) וְהִסִּירָהּ אֶת שְׂמֹלֶת שִׁבְיָהּ מֵעַלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתְךָ וּבְכַתְּהָ אֶת אֲבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יָרוּחַ יָמִים וְאַחֵר כֵּן תָּבוֹא אֲלֶיהָ וּבְעֵלְתָהּ וְהִיְתָה לָךְ לְאִשָּׁה :
- (יד) וְהִזְיָה אִם לֹא חִפְצָתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכַר לֹא תִמְכְּרָנָהּ בְּכֶסֶף לֹא תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עֲנִיתָה : ס

10 דברים פרק כג

- (ד) לֹא יָבֹא עַמּוּנִי וּמוֹאָבִי בְּקִהֵל ה' גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לָהֶם בְּקִהֵל ה' עַד עוֹלָם :
- (ה) עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קָדְמוּ אֶתְכֶם בְּלָחֶם וּבְמִיִּם בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר שָׁכַר עָלֶיךָ אֶת בְּלָעִם בֶּן בְּעוֹר מִפְּתוֹר אֲרָם נְהָרִים לְקַלְלָךְ :
- (ו) וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשַׁמֵּעַ אֵל בְּלָעִם וַיִּהְפֹּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ לָךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה כִּי אָהַבְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ :
- (ז) לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמִים וְטוֹבָתָם כָּל יְמֶיךָ לְעוֹלָם : ס
- (ח) לֹא תִתְעַב אֲדָמִי כִּי אֲחִיךָ הוּא ס לֹא תִתְעַב מִצְרִי כִּי גֵר הָיִיתָ בְּאֶרֶצוֹ :
- (ט) בְּנִים אֲשֶׁר יוֹלְדוּ לָהֶם דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם בְּקִהֵל יְקוֹק : ס
- (י) כִּי תִצָּא מִחֲנֶה עַל אֲיִבֶיךָ וּנְשַׁמְרֶת מִכָּל דְּבַר רָע :
- (יא) כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טְהוֹר מִקְרָה לְיִלְהָ וְיִצָּא אֵל מַחוּץ לְמַחֲנֶה לֹא יָבֹא אֵל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה :
- (יב) וְהִזְיָה לְפָנֹת עָרֹב יִרְחֹץ בְּמַיִם וּכְבֹּא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֵל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה :
- (יג) וְיָד תִּהְיֶה לָךְ מַחוּץ לְמַחֲנֶה וְיִצָּאתָ שָׁמָּה חוּץ :

(יד) ויתד תהיה לך על אונגך והיה בשבתך חוץ וקפרתה בה ושבת וכסית את צאתך :
 (טו) כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מתנך להצילך ולתת איביך לפניך והיה מתנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר
 ושבת מאחרך : ס

11 דברים פרק כד

(ה) כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמת את
 אשתו אשר לקח : ס

12 דברים פרק כה

(יז) זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים :
 (יח) אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים :
 (יט) והיה בהניח ה' אלהיך לך מפל איביך מסביב בארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר
 עמלק מתחת השמים לא תשכח : פ

13 שמואל א פרק ח

(א) ויהי כאשר זקן שמואל וישם את בניו שפטים לישראל :
 (ב) ויהי שם בנו הבכור יואל ושם משנהו אביה שפטים בבאר שבע :
 (ג) ולא הלכו בניו < בדרכו > בדרךיו וישו אחרי הבצע ויקחו שחד וישו משפט : פ
 (ד) ויתקבצו כל זקני ישראל ויבאו אל שמואל הרמתה :
 (ה) ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרךך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים :
 (ו) וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו ויתפלל שמואל אל יקוק : פ
 (ז) ויאמר ה' אל שמואל שמע בקול העם לכל אשר יאמרו אליך כי לא אתך מאסו כי אתי מאסו ממלך
 עליהם :
 (ח) ככל המעשים אשר עשו מיום העלתי אתם ממצרים ועד היום הזה ויעזבני ויעבדו אלהים אחרים כן המה
 עשים גם לך :
 (ט) ועתה שמע בקולם אף כי העד תעיד בהם והגדת להם משפט המלך אשר ימלך עליהם : ס
 (י) ויאמר שמואל את כל דברי ה' אל העם השאלים מאתו מלך : ס
 (יא) ויאמר זה יהיה משפט המלך אשר ימלך עליכם את בניכם יקח ושם לו במרפבתו ובפרשיו ורצו לפני
 מרפבתו :
 (יב) ולשום לו שרי אלפים ושרי חמשים ולחרש חרישו ולקצר קצירו ולעשות פלי מלחמתו וכלי רכבו :
 (יג) ואת בנותיכם יקח לרקחות ולטבחות ולאפות :
 (יד) ואת שדותיכם ואת פרמיכם וזיתיכם הטובים יקח ונתן לעבדיו :
 (טו) וזרעיכם וכרמיכם יעשר ונתן לסריסיו ולעבדיו :
 (טז) ואת עבדיכם ואת שפחותיכם ואת בחוריכם הטובים ואת חמוריכם יקח ועשה למלאכתו :
 (יז) צאנכם יעשר ואתם תהיו לו לעבדים :
 (יח) וזעקתם ביום ההוא מלפני מלפכם אשר בחרתם לכם ולא יענה ה' אתכם ביום ההוא :
 (יט) וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו :
 (כ) והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלפנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו :
 (כא) וישמע שמואל את כל דברי העם וידברם באזני יקוק : פ
 (כב) ויאמר ה' אל שמואל שמע בקולם והמלכת להם מלך ויאמר שמואל אל אנשי ישראל לכו איש לעירו : פ

14 ישעיהו פרק יא

(א) ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו פרה :
 (ב) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יקוק :
 (ג) והריחו ביראת ה' ולא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח :

- (ד) וְשֹׁפֵט בְּצֶדֶק דְּלִים וְהוֹכִיחַ בְּמִשׁוֹר לְעַנְי אֶרֶץ וְהִפָּה אֶרֶץ בְּשֹׁבֵט פִּי וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יְמִית רָשָׁע :
 (ה) וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְנִי וְהֶאֱמוּנָה אֲזוּר חֲלָצִיו :
 (ו) וְגַר זָאב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי יִרְבֹּץ וְעֶגְל וּכְפִיר וּמְרִיא יִתְדוּ וְנֹעַר קָטָן נִהַג בָּם :
 (ז) וּפְרָה וְדָב תִּרְעֶינָה יִתְדוּ יִרְבְּצוּ יִלְדִיָּהֶן וְאֶרְיָה פְּבָקָר יֵאָכֵל תְּבֹן :
 (ח) וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל חֵר פֶּתֶן וְעַל מְאוּרֵת צְפַעוֹנִי גְמוּל יְדוּ הָדָה :
 (ט) לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הַר קָדְשִׁי כִּי מְלֹאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת ה' פְּמִים לַיָּם מְכַסִּים : פ

15 קהלת פרק ג

- (א) לִפְל זְמַן וְעַת לְכֹל חֶפֶץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם : ס
 (ב) עַת לְלֶדֶת וְעַת לָמוֹת עַת לְטֹעַת וְעַת לְעֵקוֹר נְטוּעַ :
 (ג) עַת לְהָרוֹג וְעַת לְרְפוּאָה עַת לְפְרוֹץ וְעַת לְכַנּוֹת :
 (ד) עַת לְבָכוֹת וְעַת לְשִׁחוּק עַת סְפוּד וְעַת רְקוּד :
 (ה) עַת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעַת כְּנוּס אֲבָנִים עַת לְחִבּוֹק וְעַת לְרַחֵק מִחֶבֶק :
 (ו) עַת לְבַקֵּשׁ וְעַת לְאָבֵד עַת לְשָׁמוֹר וְעַת לְהַשְׁלִיךְ :
 (ז) עַת לְקַרְוֵעַ וְעַת לְתַפּוֹר עַת לְחֲשׂוֹת וְעַת לְדַבֵּר :
 (ח) עַת לְאַהֵב וְעַת לְשׂוֹא עַת מְלַחֵמָה וְעַת שְׁלוֹם : ס

16 משנה מסכת סוטה פרק ח

משנה א

[א] משוח מלחמה בשעה שמדבר אל העם בלשון הקדש היה מדבר שנאמר (דברים כ') והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן זה כהן משוח מלחמה ודבר אל העם בלשון הקודש ואמר אליהם (שם) שמע ישראל וגו' על אויביכם ולא על אחיכם לא יהודה על שמעון ולא שמעון על בנימין שאם תפלו בידם ירחמו עליכם כמה שנאמר (ד"ה ב' כ"ח) ויקומו האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל מערומיהם הלבישו מן השלל וילבישום וינעילום ויאכילום וישקום ויסכום וינהלום בחמורים לכל כושל ויביאום יריחו עיר התמרים אצל אחיהם וישבו שומרון על אויביכם אתם הולכים שאם תפלו בידם אין מרחמין עליכם (דברים כ') אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו וגו' אל ירך לבבכם מפני צהלת סוסים וצחצוח חרבות אל תיראו מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסין אל תחפזו מקול קרנות אל תערצו מפני קול צווחות כי ה' אלהיכם ההולך עמכם הן באין בנצחוננו של בשר ודם ואתם באים בנצחוננו של מקום פלשתים באו בנצחוננו של גלית מה היה סופו לסוף נפל בחרב ונפלו עמו בני עמון באו בנצחוננו של שובך מה היה סופו לסוף נפל בחרב ונפלו עמו ואתם אי אתם כן כי ה' אלהיכם ההולך עמכם להלחם לכם וגו' זה מחנה הארון :

משנה ב

(דברים כ') ודברו השוטרים אל העם לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו ילך וישוב לביתו וגו' אחד הבונה בית התבן בית הבקר בית העצים בית האוצרות אחד הבונה ואחד הלוקח ואחד היורש ואחד שניתן לו מתנה (שם) ומי האיש אשר נטע כרם ולא חללו וגו' אחד הנוטע הכרם ואחד הנוטע חמשה אילני מאכל ואפילו מחמשת מינין אחד הנוטע ואחד המבריך ואחד המרכיב ואחד הלוקח ואחד היורש ואחד שניתן לו מתנה (שם) ומי האיש אשר ארש אשה וגו' אחד המארכ את הבתולה ואחד המארכ את האלמנה אפילו שומרת יבם ואפילו שמע שמת אחיו במלחמה חוזר ובא לו כל אלו שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחוזרין ומספקין מים ומזון ומתקנין את הדרכים :

משנה ג

[ב] ואלו שאינן חוזרין הבונה בית שער אכסדרה מרפסת הנוטע ארבעה אילני מאכל וחמשה אילני סרק המחזיר את גרושתו אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתנה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לא היה חוזר רבי יהודה אומר אף הבונה בית על מכונו לא היה חוזר רבי אליעזר אומר אף הבונה בית לבנים בשרון לא היה חוזר :

משנה ד

[ג] ואלו שאין זזין ממקומן בנה בית וחנוכו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונס את יבמתו שנאמר (דברים כ"ד) נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה ביתו יהיה זה כרמו ושמח את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את יבמתו אינן מספיקין מים ומזון ואינן מתקנין את הדרכים:

משנה ה

[ד] (שם כ') ויספו השוטרים לדבר אל העם וגו' רבי עקיבא אומר הירא ורך הלבב כמשמעו שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה ר' יוסי הגלילי אומר הירא ורך הלבב זהו המתירא מן העבירות שבידו לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללן רבי יוסי אומר אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתניה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין הרי הוא הירא ורך הלבב:

משנה ו

[ה] (שם) והיה ככלות השוטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם ובעקבו של עם מעמידין זקיפין לפנייהם ואחרים מאחוריהם וכשילין של ברזל בידיהן וכל המבקש לחזור הרשות בידו לקפח את שוקיו שתחלת ניסה נפילה שנאמר (שמואל א' ד') נס ישראל לפני פלשתים וגם מגפה גדולה היתה בעם ולהלן הוא אומר (שם ל"א) וינוסו ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים וגו':

משנה ז

[ו] במה דברים אמורים במלחמת הרשות אבל במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו (יואל ב') חתן מחדרו וכלה מחופתה אמר רבי יהודה במה דברים אמורים במלחמת מצוה אבל במלחמת חובה הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה:

17) משנה מסכת סנהדרין פרק ב

משנה ב

[ג] המלך לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו לא חולץ ולא חולצין לאשתו לא מיבם ולא מיבמין לאשתו רבי יהודה אומר אם רצה לחלוץ או ליבם זכור לטוב אמרו לו אין שומעין לו ואין נושאין אלמנתו רבי יהודה אומר נושא המלך אלמנתו של מלך שכן מצינו בדוד שנשא אלמנתו של שאול שנאמר (שמואל ב') ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך:

משנה ג

מת לו מת אינו יוצא מפתח פלטרין שלו רבי יהודה אומר אם רוצה לצאת אחר המטה יוצא שכן מצינו בדוד שיצא אחר מטתו של אבנר שנאמר (שם /שמואל ב' /ג') והמלך דוד הולך אחר המטה אמרו לו לא היה הדבר אלא לפייס את העם וכשמברין אותו כל העם מסובין על הארץ והוא מיסב על הדרגש:

משנה ד

[ד] ומוציא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים ואחד ופורץ לעשות לו דרך ואין ממחין בידו דרך המלך אין לו שיעור וכל העם בוזזין ונותנין לפניו והוא נוטל חלק בראש [ה] לא ירבה לו נשים אלא שמנה עשרה רבי יהודה אומר מרבה הוא לו ובלבד שלא יהו מסירות את לבו ר' שמעון אומר אפילו אחת ומסירה את לבו הרי זה לא ישאנה אם כן למה נאמר (דברים י"ז) לא ירבה לו נשים אפילו כאביגיל (שם /דברים י"ז/) לא ירבה לו נשים אלא כדי מרכבתו (שם /דברים י"ז/) וכסף וזהב לא ירבה לו מאד אלא כדי ליתן אספניא וכותב לו ספר תורה לשמו יוצא למלחמה מוציאה עמו כנס מכניסה עמו יושב בדין היא עמו מיסב היא כנגדו שנאמר (שם /דברים י"ז/) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו:

משנה ה

[ו] אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשיין בשרביטו ואין רואין אותו כשהוא מסתפר ולא כשהוא ערום ולא בבית המרחץ שנאמר (שם /דברים י"ז/) שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך:

18) משנה מסכת אבות פרק ד משנה יג

[יד] רבי יהודה אומר הוי זהיר בתלמוד ששגגת תלמוד עולה זדון רבי שמעון אומר שלשה כתרם הם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן:

19) תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק ח דף כג טור א /ה"ו

ה"ו/ הלכה י' כתיב והיה ככלות השוטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם אין לי אלא בראש העם בסוף העם מניין תלמוד לומר פקדו ופקדו עד כדון כרבי עקיבה כרבי ישמעאל רבי ישמעאל כרבי מאיר דרבי מאיר צווח לסופיה דחבלא רישיה אמר רבי מאיר כתיב החכם עיניו בראשו הכסיל במה ברגליו אמ' ר' אבא מרי החכם עד שהוא בראשו של דבר הוא יודע מה בסופו גד גדוד יגודנו גייסא אתי מגייסתי והוא מגייס ליה כיני מתניתא שתחילת נפילה ניסה אמר רבי יוחנן משמעות ביניהן רבי יהודה היה קורא למלחמת הרשות מלחמת מצוה אבל במלחמת חובה הכל יוצא אפי' חתן מחדרו וכלה מחופתה אמ' רב חסדא מחלוקת ביניהון רבנין אמרין מלחמת מצוה זו מלחמת דוד מלחמת חובה זו מלחמת יהושע ר' יהודה היה קור' מלחמת רשות כגון אנן דאזלין עליהון מלחמת חובה כגון דאתיין אינון עלינן כתיב והמלך אסא השמיע את כל יהודה אין נקי מהו אין נקי רבי סימון ורבנין רבי סימון אין נקי לביתו שעה אחת ורבנין אמרין לית רבי בריבי הדרן עלך משוח מלחמה

20) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סא עמוד ב

ואהבת את ה' אלהיך. תניא, רבי אליעזר אומר: אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך? ואם נאמר בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך? אלא: אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו - לך נאמר בכל נפשך, ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו - לך נאמר בכל מאדך. רבי עקיבא אומר: בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך. תנו רבנן: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר ליה: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה - לשועל שהיה מהלך על גב הנהר, וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום, אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם. אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה, ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות? לא פקח אתה, אלא טפש אתה! ומה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה! אף אנחנו, עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה, שכתוב בה (דברים ל') כי הוא חייך וארך ימך - כך, אם אנו הולכים ומבטלים ממנה - על אחת כמה וכמה. אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים, ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו: פפוס! מי הביאך לכאן? אמר ליה: אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה, אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים. בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידי: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: זו תורה וזו שכרה? (תהלים י"ז) ממתים ידך ה' ממתים וגו'! - אמר להם: חלקם בחיים. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא

21) תלמוד בבלי מסכת שבת דף סג עמוד א

משנה. לא יצא האיש לא בסייף ולא בקשת, ולא בתריס, ולא באלה, ולא ברומח, ואם יצא - חייב חטאת. רבי אליעזר אומר: תכשיטין הן לו, וחכמים אומרים: אינן אלא לגנאי, שנאמר: (ישעיהו ב) וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה. בירית - טהורה, ויוצאין בה בשבת. כבלים - טמאים, ואין יוצאין בהן בשבת. גמרא. מאי באלה? - קולפא.

רבי אליעזר אומר תכשיטין הן לו. תניא, אמרו לו לרבי אליעזר: וכי מאחר דתכשיטין הן לו, מפני מה הן בטלין לימות המשיח? אמר להן: לפי שאינן צריכין, שנאמר (ישעיהו ב) לא ישא גוי אל גוי חרב - ותהוי לנוי בעלמא! - אמר אביי: מידי דהוה אשרגא בטיהרא, ופליגא דשמואל, דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד, שנאמר (דברים טו) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ. מסייע ליה לרבי חייא בר אבא, דאמר רבי חייא בר אבא: כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח, אבל לעולם הבא (ישעיהו סד) עין לא ראתה אלהים זולתך. ואיכא דאמרי, אמרו לו לרבי אליעזר: וכי מאחר דתכשיטין הן לו,

מפני מה הן בטלין לימות המשיח? אמר להן: אף לימות המשיח אינן בטלין. היינו דשמואל, ופליגא דרבי חייא בר אבא. אמר ליה אביי לרב דימי, ואמרי לה לרב אויא, ואמרי לה לרב יוסף לרב דימי, ואמרי לה לרב אויא, ואמרי לה לרב יוסף: מאי טעמא דרבי אליעזר דאמר תכשיטין הן לו? דכתיב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אמר ליה רב כהנא למר בריה דרב הונא: האי בדברי תורה כתיב! - אמר ליה: אין מקרא יוצא מידי פשוטו. אמר רב כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה תלמודא, ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא מאי קא משמע לך - דליגמר איניש, והדר ליסבר.

22) תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יז עמוד א

משנה. ארבעה דברים פטרו במחנה: מביאין עצים מכל מקום ופטורין מרחיצת ידים, ומדמאי, ומלערב. גמרא. תנו רבנן: מחנה היוצאת למלחמת הרשות - מותרין בגזל עצים יבשים. רבי יהודה בן תימא אומר: אף חונין בכל מקום, ובמקום שנהרגו שם נקברין. מותרין בגזל עצים יבשים. האי תקנתא דיהושע הוה, דאמר מר, עשרה תנאים התנה יהושע: שיהו מרעין בחורשין ומלקטין עצים משדותיהן! - התם בהיזמי והיגי, הכא בשאר עצים. אי נמי: התם במחוברין, הכא בתלושין. אי נמי: התם בלחין, הכא ביבשים

23) תלמוד בבלי מסכת יומא דף עב עמוד ב

אמר רבי יוחנן: שלשה זירים הן; של מזבח ושל ארון ושל שלחן. של מזבח - זכה אהרן ונטלו, של שלחן - זכה דוד ונטלו, של ארון - עדיין מונח הוא, כל הרוצה ליקח - יבא ויקח, שמא תאמר פחות הוא - תלמוד לומר (משלי ח) בי מלכים ימלכו.

24) תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א

שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורה: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: וחי אחיך עמך - חייך קודמים לחיי חבריך.

25) סנהדרין נו.

תנו רבנן: שבע מצות נצטוו בני נח: דינין, וברכת השם, עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וגזל, ואבר מן החי

26) רמב"ם הלכות מלכים הקדמה

הלכות מלכים ומלחמותיהם. יש בכללן שלש ועשרים מצות. עשר מצות עשה, ושלוש עשרה מצות לא תעשה. וזה הוא פרטן: (א) למנות מלך בישראל. (ב) שלא ימנה מקהל גרים. (ג) שלא ירבה לו נשים. (ד) שלא ירבה לו סוסים. (ה) שלא ירבה לו כסף וזהב. (ו) להחרים שבעה עממים. (ז) שלא לחיות מהן כל נשמה. (ח) למחות זרעו של עמלק. (ט) לזכור מה שעשה עמלק. (י) שלא לשכוח מעשיו הרעים ואריבתו בדרך. (יא) שלא לשכון בארץ מצרים. (יב) לשלוח שלום ליושבי העיר כשצרים עליה, ולדון בה כאשר מפורש בתורה ואם תשלים ואם לא תשלים. (יג) שלא לדרוש שלום מעמון ומואב בלבד כשצרים עליהם. (יד) שלא להשחית אילני מאכל במצור. (טו) להתקין יד שיצאו בו בעלי המחנה להפנות בו. (טז) להתקין יתד לחפור בו. (יז) למשוך כהן לדבר באזני אנשי הצבא בשעת המלחמה. (יח) להיות מארס, ובונה בנין, ונוטע כרם, שמחים בקנינם שנה תמימה, ומחזירין אותן מן המלחמה. (יט) שלא יעבור עליהם לכול דבר, ולא יצאו אפילו לצרכי העיר ולצרכי הגדוד, ודומה להם. (כ) שלא לערוץ ולחזור לאחור בשעת המלחמה. (כא) דיין יפת תואר. (כב) שלא תמכר יפת תואר. (כג) שלא יכבשנה לעבדות אחר שנבעלה. וביאור מצות אלו בפרקים אלו

27) השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שכחת הלאוין

המצוה העשירית שנמנע האיש הירא ורך הלבב מבוא במלחמה שהוא לא יוכל בטבעו לעמוד בקשרי המלחמה וסבול המכות והחרב ויננס ויהיה תחלת מפלה לעם והוא אמרו יתעלה (שופטי' כ) ולא ימס את לבב אחיו כלבבו. וזה כתבו בעל ההלכות (אות רסא). ואם כן יהיה פעל קל יוצא, או שבא כדרך (משפטי' כא) ולא יאכל את בשרו [וכ"כ בפי' התורה]: